МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ

 $100 - \ddot{1}$

підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Вищого державного навчального закладу України «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» 11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

УДК 001:378.12(477.85) ББК 72:74.58 М 34

Матеріали 100 — ї підсумкової наукової конференції професорськовикладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) — Чернівці: Медуніверситет, 2019. — 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 -ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти: професор Братенко М.К. професор Булик Р.Є. професор Гринчук Ф.В. професор Давиденко І.С. професор Дейнека С.Є. професор Денисенко О.І. професор Заморський I.I. професор Колоскова О.К. професор Коновчук В.М. професор Пенішкевич Я.І. професор Сидорчук Л.П. професор Слободян О.М. професор Ткачук С.С. професор Тодоріко Л.Д. професор Юзько О.М. д.мед.н. Годованець О.І.

Більше 50 % кількості осіб, загиблих в дорожніх катастрофах, належить до вікової групи від 15 до 44 років і часто ϵ годувальниками сім'ї. Вагомою причиною дорожньо-транспортного травматизму ϵ неуважне управління транспортним засобом. До ефективних заходів профілактики ДТП включають законодавчі положення стосовно обмеження швидкості, заборону на вживання алкоголю і контроль над його дотриманням; використання ременів безпеки і шоломів, заборону на використання мобільних телефонів при управлінні транспортним засобом.

Особливо актуальною та нагальною є проблема своєчасної якісної медичної допомоги при дорожньо-транепортних пригодах. Впродовж останнього десятиліття в Україні із усіх померлих від травм: 21,6% померли в лікарнях. Тобто 78,4% померли, не дочекавшись догоспітальної екстреної медичної допомоги, чи під час її надання.

Отже, вважаємо за необхідне проведення епідеміологічного дослідження з використанням основних положень теорії ймовірності і математичної статистики, теорії керування біологічними і медичними системами, методів системного аналізу, моделювання, а також методів анкетування й автоматизованого психофізіологічного тестування та використанням інших принципів і критеріїв "доказової медицини" у вивченні важливої соціально-медичної проблеми з метою розробки ефективних технологій профілактики дорожньо-транспортного травматизму в Україні.

Chornenka Zh.A. HELMINTHIASIS AS THE TOPICAL ISSUE IN THE MODERN WORLD

Department of Social Medicine and Public Health Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

The deterioration of the environmental situation and the intensification of migration processes lead to an increasing number of parasitic diseases.

The peculiarity of most parasitoses is the long-term presence of the pathogen in the patient's body, due to the long life span of many parasites or frequent reinvasion. In this case, the metabolites of parasites influence the human body through a constant pathogenic effect, which is most often manifested as allergies, immunosuppression and avitaminosis.

The study aimed at finding ways to effectively solve problems of prophylaxis, epidemiology, clinic and diagnostics of parasitic diseases.

The number of types of parasitic diseases pathogens, the variety of ways and factors of their transmission indicate the need for continuous improvement of approaches and methods for controlling parasitic invasions, taking into account local natural and climatic, as well as social conditions of life and activity of the population.

An effective strategy of the annual anti-helminthic treatment of preschoolers and schoolchildren, as well as representatives of risk groups and pregnant women, can save lives, prevent diseases, and improve the health of the population in the endemic areas. Unlike in other countries, in Ukraine there are no programs for the recovery of children from massive helminthiasis, no programs dealing with helminthiasis, especially significant and dangerous for humans, such as opisthorchiasis, toxocarosis, echinococcosis. Thanks to the development of new effective means against intestinal helminthiasis, the role of chemotherapy in the fight against them has increased significantly and there has been a real possibility of reducing the incidence through mass chemotherapy.

The treatment of parasitic diseases in traditional ways (Pyrantel and Mebendazole) in a long course is often accompanied by an aggravation of the underlying disease – intensification of hyperemia in typical localizations, the development of diffuse hyperemia, in the form of toxicodermia, urticaria, and angioedema. Most of these patients often have relapses and reinvasions.

One of the most effective ways to eliminate the maladaptive reactions of the host's organism is the use of Vormil (albendazole) medication, which provides high efficiency of helminthiasis treatment. The preparation is available in a convenient form for both children and adults – chewable

tablets (400 mg N_{\odot} 3) and suspension (10 ml in a vial). The active substance of the Vormil medication is albendazole, possessing the widest spectrum of antihelminthic activity. The effect occurs at the cellular level and is aimed at suppressing the biological reactions in the body of the helminth – tissue respiration and protein synthesis. The ability to be accumulated in the organs and tissues of the helminth is a very important advantage of albendazole (Vormil). A helminth quickly dies in the result of the medication effect.

Such a mechanism of action provides a high therapeutic effectiveness of Vormil against different types of worms (pinworms, ascarids, whipworms, toxocara, etc., as well as protozoans). At the same time due to the pharmacokinetics, this preparation is also efficient against all forms of parasites – eggs, larvae, adults and cysts. Along with high anti-helminthic activity, Vormil has a low toxicity, as it is rapidly metabolized, in this case the metabolite – albendazole sulphate retains 50% of the pharmacological activity of the primary substance. Therefore, WHO recommends albendazole for the prevention and treatment of helminthias worldwide.

Modern approaches to the treatment of helminthiasis suggest a comprehensive treatment scheme, which consists not only in the administration of anti-helminthic medications, but also in the correction of dysfunctions of various organs and systems that develop both against the background of the invasion itself and these medications administration.

Yasinska E.Ts. RISK FACTORS FOR DIABETES MELLITUS DEVELOPMENT IN ELDERLY PEOPLE

Department of Social Medicine and Public Health Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

Diabetes mellitus is a serious medical and social problem, characterized by a high prevalence, disability and mortality of patients resulted from the development of complications. The main risk factors for type II diabetes are the following: the presence of refined carbohydrates in food and a very low content of fresh plant food, overweight; ethnicity; sedentary lifestyle; heredity and others. Public awareness of risk factors is important in the prevention of diabetes.

Consequently, the aim of our study is to form high-risk groups and prioritize when planning and conducting activities for the primary prevention of type II diabetes mellitus.

The main objectives of the study: assessment of the level of awareness of the elderly people about the diabetic disease; development of an organizational and management system for training and educating the population, aimed at preventing the emergence of the most significant risk factors for type II diabetes mellitus in the population's lifestyle.

The study involved 106 people aged 55-85 years who participated in the survey.

When evaluating the results, survey participants were divided into two age subgroups: the first group included respondents aged 55-65 years, the second -65 years and older. The sociological and statistical research methods were applied in the work.

In the result of the study, the following data were received: the majority of the subgroups I of the surveyed (62.5%) found it difficult to answer and name the risk factors, while 67.5% of the subgroup II respondents indicated the most significant reasons. Obesity, stress, excess of sugars in food, poor ecology and others were called among them.

Half of those surveyed (40.7% and 59.3%) never said that they were predisposed to the disease. Most of the respondents (82.3% and 92.7% in the first and second groups respectively) were able to name the signs of diabetes. Among them, the most common answers were dry mouth, thirst, increased blood sugar levels. 38% in each group have their annual blood sugar level checked. Balanced nutrition was chosen by 43.5% of individuals in subgroup I and only 26.7% in subgroup II. 24.5% of respondents of subgroup I and 12.3% of subgroup II emphasized the importance of physical activity. 48.4% and 32.8% gave up bad habits. At the same time, 21.5% and 43.2% of respondents do not take any preventive measures.